

Η κακοδαιμονία του Ελλαδικού Αυτοκέφαλου

- Οι εθνοφυλετικές-αντικανονικές και αντεκκλησιολογικές βάσεις του Ελλαδικού Αυτοκέφαλου (1833-1850) και οι μέχρι σήμερα συνέπειες στα Εκκλησιαστικά πράγματα
- Η Ελλαδική Εκκλησία με το εκκλησιαστικό πραξικόπημά της εναντίον του Οικουμενικού Πατριαρχείου έδωσε το κακό παράδειγμα στους Βαλκάνιους ν' αποκοπούν από το Φανάρι

Η κακοδαιμονία, δυστυχώς, των εκκλησιαστικών σχέσεων ανάμεσα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Ελλαδική Εκκλησία έχει την απαρχή της στην πραξικοπηματική, αντικανονική και με κριτήρια εθνοφυλετικά (εθνικιστικά) αυτοανακήρυξη του Ελλαδικού αυτοκεφάλου.

Ο πρώτος θεωρητικός εμπνευστής της αντικανονικής αποκοπής και βιαίας συγκρούσεως των αρχιερέων της Παλαιάς Ελλάδος με την Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως ήταν ο θιασώτης του διαφωτισμού, του ουμανισμού και του εθνοκεντρισμού, ο Αδαμάντιος Κοραής. Ο ίδιος είχε ως βάση της σκέψέως του περί τα εκκλησιαστικά τον ακραίο και ξένο προς το πνεύμα και την υπερεθνική-οικουμενική υπόσταση της ορθοδόξου Εκκλησίας εθνοφυλετισμό και γι' αυτό πίστευε και διεκήρυττε ότι η ίδρυση ανεξάρτητου εθνικού κράτους πρέπει να συνοδεύεται με την ίδρυση και «εθνικής Εκκλησίας». Τα κριτήρια του Κοραή ήταν εθνοφυλετικά ή εθνοτικά και σε καμμία απολύτως περίπτωση κανονικά, θεολογικά και κυρίως εκκλησιολογικά. Αυτές οι απόψεις του περί τα εκκλησιαστικά πράγματα είναι οι βάσεις του γνωστού στους κύκλους των εκκλησιαστικών ιστορικών δόγματος του λεγόμενου «Εκκλησιαστικού Κοραϊσμού».

Τις αντικανονικές, εθνοφυλετικές και αντεκκλησιολογικές θέσεις του Κοραή ασπάστηκε τυφλά, άκριτα και με φανατισμό ένας Έλληνας αρχιμανδρίτης, ο γνωστός πολέμιος του Οικουμενικού Πατριαρχείου Θεόκλητος Φαρμακίδης, ο οποίος δηλητηρίασε τις σχέσεις αγάπης, υπακοής και σεβασμού που υπήρχαν ανάμεσα στους αρχιερείς του τότε μικρού Βασιλείου της Ελλάδος και στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, την Μητέρα της Εκκλησίας.

Είναι η περίοδος εκείνη που εγκαθίσταται στην ταλαιπωρημένη Ελλάδα η ξενόφερτη και αντορθόδοξη βαναρική αντιβασιλεία, αφού ο Όθων ήταν ακόμη ανήλικος και δεν μπορούσε ν' αναλάβει την βασιλεία. Τότε ο εκτελών χρέη «αλλότριου φερέφωνου», Αρχιμ. Θεόκλητος Φαρμακίδης, ως άλλος «Εφιάλτης» της Ελληνικής Ιστορίας, σε συνεργασία με την βαναρική αντιβασιλεία, που επιέζετο από την Αγγλική Κυβέρνηση, έθεσε σε εφαρμογή το εγκληματικό, πραξικοπηματικό, αντικανονικό και προδοτικό του σχέδιο εναντίον της φιλόστοργης και εσταυρωμένης από το 1453 Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, του ρωμαϊκού Οικουμενικού μας Πατριαρχείου.

Ο Θεόκλητος Φαρμακίδης, φανατισμένος και τυφλωμένος από τις εθνικιστικές απόψεις του «Κοραϊσμού» και από το μίσος του εναντίον του Οικουμενικού Πατριαρχείου, έγινε το μίσθαρνο όργανο, ο δούλος και το άβουλο φερέφωνο των Βαναρών ετεροδόξων και κυρίως του αντιβασιλέως Μάουρερ, ο οποίος τον κατήυθνε στον δρόμο της αποστασίας και της προδοσίας. Έτσι, αφού έπεισαν τους Έλληνες αρχιερείς της παλαιάς Ελλάδος και αφού αγνόησαν την Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, προέβησαν στην αντικανονική, αντεκκλησιολογική και πραξικοπηματική αυτοανακήρυξη της αυτοκεφάλου Εκκλησίας της (παλαιάς) Ελλάδος.

Σε εκκλησιαστικό επίπεδο οι εν Ελλάδι με το πραξικοπηματικό αυτοκέφαλο προέβαιναν στην ευθεία αμφισβήτηση του δικαϊώματος και πνευματικού προνομίου

του Οικουμενικού Πατριαρχείου να ανακηρύττει μόνον αυτό τις κατά τόπους αυτοκέφαλες Εκκλησίες, ενώ σε εθνικό επίπεδο διασπούσαν την ενότητα του Γένους μας. Η διακοπή των σχέσεων της Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, που συγροτούσε την θρησκευτική και πολιτική ηγεσία του εξωελλαδικού Ελληνισμού, με την Εκκλησία της (παλαιάς) Ελλάδος είχε δυσμενείς συνέπειες στην εθνική ενότητα όλου του Ελληνισμού. Παράλληλα, το Ελλαδικό αυτοκέφαλο άνοιγε τον δρόμο για να αποσπαστούν αντικανονικά από το Πατριαρχείο οι άλλες «εθνικές Εκκλησίες» των Βαλκανίων, που στην περίπτωση της Βουλγαρικής σχισματικής Εξαρχικής Εκκλησίας έλαβε τραγικές διαστάσεις.

Ο πολύς λόγιος Κωνσταντίνος Οικονόμος ο εξ Οικονόμων, που ήταν πιστό τέκνο της Μητρός Εκκλησίας, κατενόησε τις συνέπειες του αντικανονικού αυτοκέφαλου και γι' αυτό έγραψε ότι αυτοί που έσπευσαν «αποσπάσαι τους Έλληνας από της Μητρός αυτών Εκκλησίας εβάδισαν δρόμον αντεθνικόν και (κατά την Ορθοδοξίαν των Ελλήνων) αντίθρησκον».

Μέχρι την στιγμή που οι ελεύθερες επαρχίες της Ελλάδος υπήγοντο στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, η ιδέα της οικουμενικής και υπερεθνικής διαστάσεως της Ορθοδοξίας απεδεικνύετο στην πράξη. Όταν όμως ο εθνοφυλετισμός (εθνικισμός) και ο επαρχιωτικός «Ελλαδισμός» έγιναν κριτήρια για την ρύθμιση των εκκλησιαστικών πραγμάτων, τότε μοιραία οδηγηθήκαμε στην ίδρυση εθνικής Εκκλησίας κατά το παράδειγμα των εθνικών κρατών.

Εμείς οι Ελλαδίτες εδώσαμε, δυστυχώς, για μια ακόμη φορά ένα ισχυρό πλήγμα στην Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, αφού έλαβαν αφορμή οι Σέρβοι, οι Ρουμάνοι και κυρίως οι Βούλγαροι να διεκδικήσουν την πραξικοπηματική αυτοανακήρυξη των δικών τους «εθνικών Εκκλησιών».

Ήταν η εποχή εκείνη, αρχές του 19^{ου} αιώνα, που ο μεγάλος ασθενής, η άλλοτε δηλαδή πανίσχυρη οθωμανική αυτοκρατορία είχε αρχίσει να διαλύεται. Έτσι οι βαλκάνιοι με την ίδρυση εθνικών κρατών που είχαν προέλθει από την έντονη εθνοτική διαπάλη, κατά τον ιστορικό Βακαλόπουλο, επεδίωκαν να καθιερώσουν ένα καινοφανές κριτήριο για την ανακήρυξη των τοπικών αυτοκέφαλων Εκκλησιών, που είχε ως βάση τα εθνοφυλετικά χαρακτηριστικά και όχι το κανονικό δίκαιο και την Ορθόδοξη εκκλησιολογία και παράδοση. Γι' αυτό το Οικουμενικό Πατριαρχείο, ύστερα από την αντικανονική αυτοανακήρυξη της σχισματικής βουλγαρικής Εξαρχίας (1870), συνεκάλεσε Μείζονα Σύνοδο (1872) στην Κωνσταντινούπολη, η οποία κατεδίκασε τον εθνοφυλετισμό (=εθνικισμό) ως αίρεση.

Οι κοντόφθαλμοι τότε Έλληνες με τον εγωϊστικό τοπικισμό τους, την περιορισμένη αντίληψή τους για την οικουμενική διάσταση του Ελληνισμού, είχαν ουσιαστικά περιορίσει την ορθοδοξία και το μέλλον του Γένους στα στενά όρια του μικρού τότε Ελληνικού Βασιλείου των ξενόφερτων και ετερόδοξων Βαυαρών. Ο Ελληνισμός για εκείνους τους φανατικούς και στενόμυαλους πνευματικούς ηγέτες έπρεπε να ζήσει στα όρια της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδος. Δεν ήταν άραγε Έλληνες όσοι ζούσαν στον εξωελλαδικό χώρο;

Αντίθετα οι Φαναριώτες και το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέφραζαν και τότε, όπως και σήμερα, την Οικουμενική και υπερεθνική διάσταση της Ορθοδοξίας και της ρωμιοσύνης, αφού απέβλεπαν στην πραγματοποίηση της Μεγάλης Ιδέας, την δημιουργία δηλαδή ενός κράτους με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Γι' αυτό το Φανάρι δεν μπορούσε να δεχθεί τις σχισματικές και «εθνικές» Εκκλησίες της Ελλάδος και έπειτα της εξαρχικής Βουλγαρίας, οι οποίες είχαν καταπατήσει το κανονικό δίκαιο και την ορθόδοξη εκκλησιολογία και παράδοση.

Υπό την ιδεολογία του εθνοφυλετισμού Έλληνες, Σέρβοι, Ρουμάνοι, Βούλγαροι είχαν αποκοπεί από το Φανάρι και προσπαθούσαν να δικαιολογήσουν την ύπαρξη των εθνικών κρατών τους δια της υπάρξεως και ιδρύσεως «εθνικών Εκκλησιών» με εθνοφυλετική ομοιογένεια, όπως τούτο αποδεικνύεται από την ένοπλη προσπάθεια των Βουλγάρων να υποτάξουν κάθε βουλγαρόφωνο, Έλληνα όμως στη συνείδηση, από την Μακεδονία και την Θράκη. Είχαν καταστήσει δηλαδή τις σχισματικές

«εθνικές» Εκκλησίες τους σε μηχανισμό και ανίερο μέσο της εθνικιστικής προπαγάνδας τους. Είχαν θέσει την εκκλησία στην υπηρεσία του κράτους με αποτέλεσμα η Εκκλησία να γίνει υπηρεσία του Υπουργείου των Εξωτερικών των εθνικών κρατών τους.

Στην Ελλάδα είναι χαρακτηριστικό ότι η σχισματική Ελλαδική Εκκλησία του 1833 υπήγετο στον Βασιλέα Όθωνα και ονομάζετο όχι ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, αλλά του Βασιλείου της Ελλάδος. Επρόκειτο δηλαδή για μια σχισματική Εκκλησία που υπηρετούσε τους Βαυαρούς, τα ύπουλα αγγλικά συμφέροντα και δεν ήταν ούτε στην οργάνωση, ούτε στην διοίκησή της ελεύθερη και ανεξάρτητη. Αυτό ήταν το τίμημα της ασεβούς αποστασίας και προδοσίας εναντίον της Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως. Αυτές ήταν οι συνέπειες του «εκκλησιαστικού Κοραϊσμού» και της ιδεολογίας του ακραίου εθνοφυλετισμού και ελλαδισμού του δυτικόπληκτου Θεόκλητου Φαρμακίδη.

Από τότε μέχρι και σήμερα οι Σλαύοι με αρκετή δόση αληθείας ισχυρίζονται ότι οι Έλληνες της παλαιάς και ελευθέρας τότε Ελλάδος υπήρξαν η αιτία με το εκκλησιαστικό πραξικόπημα τους να οδηγήσουν και εκείνους στην σχισματική ίδρυση αντικανονικών αυτοκέφαλων Εκκλησιών και να παραμερίσουν το Φανάρι. Δυστυχώς όμως ακόμη και σήμερα αυτός ο επαρχιωτικός Ελλαδισμός και εθνοφυλετισμός μας αναφορικά με τα εκκλησιαστικά πράγματα, μας έχει τυφλώσει και δεν μας αφήνει να δούμε ξεκάθαρα ότι το Οικουμενικό και Ρωμαϊκό Πατριαρχείο της Κωνσταντινουπόλεως εκφράζει την Οικουμενική διάσταση και την υπερεθνική διακονία της Ορθοδοξίας, αλλά και την παγκόσμια προοπτική του Γένους μας. Ο τοπικισμός, ο Ελλαδισμός και ο μίζερος επαρχιωτισμός δεν είναι καλοί σύμβουλοι στην πορεία της Ορθοδοξίας προς όλα τα έθνη, όπως την εκφράζει το Φανάρι, η μαρτυρική Μητήρ Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως και οι εκάστοτε Οικουμενικοί Πατριάρχες μας.

Επί 17 συναπτά έτη, από το 1833 μέχρι και το 1850, το Οικουμενικό Πατριαρχείο δεν ανεγνώριζε την σχισματική Ελλαδική Εκκλησία, επειδή ακριβώς δεν ήθελε να νομιμοποιήσει την ανάδειξη και καθιέρωση του εθνοφυλετισμού ως κριτηρίου για την ανακήρυξη των αυτοκέφαλων κατά τόπους Εκκλησιών.

Τότε έγινε φανερό ότι έπρεπε τόσο η σχισματική Ελλαδική Εκκλησία, όσο και η Ελληνική πολιτεία να ζητήσουν συγχώρεση από το Φανάρι και να παρακαλέσουν ν' αναγνωριστεί η αυτοκέφαλη και μέχρι τότε αντικανονική Εκκλησία της Ελλάδος. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο συνεκάλεσε σύνοδο τον Ιούνιο του 1850 και παρεχώρησε για πρώτη φορά το αυτοκέφαλο στην Ελλαδική Εκκλησία, χωρίς όμως να νομιμοποιήσει τα 17 χρόνια (1833-1850) κατά τα οποία ήταν σχισματική και αντικανονική. Γι' αυτό ο κανονικός βίος της Ελλαδικής Εκκλησίας αρχίζει από το 1850 και όχι από το 1833. Ο Πατριαρχικός και Συνοδικός τόμος του 1850 όριζε μεταξύ άλλων και τους όρους υπό τους οποίους εδόθη το αυτοκέφαλο. Οι όροι αυτοί, που ισχύουν μέχρι και σήμερα, είναι οι εξής:

- 1) Η Εκκλησία της Ελλάδος κηρύσσεται ελεύθερη και ανεξάρτητη.
- 2) Υπέρτατη εκκλησιαστική αρχή είναι η Ιερά Σύνοδος και όχι ο Μητροπολίτης Αθηνών, ο οποίος είναι απλώς πρόεδρος αυτής και όχι «πρώτος» ή «προκαθήμενος» αυτής, όπως ορισμένοι άσχετοι κληρικοί και λαϊκοί τον χαρακτηρίζουν μέχρι και σήμερα.
- 3) Οι αρχιερείς (της παλαιάς Ελλάδος) στη θεία λειτουργία θα μνημονεύουν την Ιερά Σύνοδο και όχι τον Μητροπολίτη Αθηνών, όπως προσπάθησαν να επιβάλλουν οι αείμνηστοι αρχιεπίσκοποι Χρυσόστομος (1923), Δαμασκηνός (1941), Ιερώνυμος (1967-1973) και Χριστόδουλος (1998-2008). Η δε Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος θα μνημονεύει το όνομα του εκάστοτε Οικουμενικού Πατριάρχου.
- 4) Η Εκκλησία της Ελλάδος θα λαμβάνει το Άγιον Μύρον από το Οικουμενικό Πατριαρχείο.
- 5) Στα ανακύπτοντα σπουδαία εκκλησιαστικά ζητήματα, τα οποία έχουν ανάγκη συσκέψεως και συμπράξεως, για την προαγωγή και καλύτερη στήριξη της

Ορθοδοξίας, η Ιερά Σύνοδος θα αναφέρεται προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη και την Πατριαρχική Σύνοδο, οι οποίοι θα παρέχουν την σύμπραξή τους.

Έτσι εισήλθε η Ελλαδική Εκκλησία με ένα βαρύ παρελθόν αντικανονικότητας στην χορεία των Ορθοδόξων Εκκλησιών. Ο «εκκλησιαστικός εθνοφυλετισμός» και ο άκρατος «Ελλαδισμός» υπήρξαν τα αίτια και του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας των πρωτεργατών και πρωταιτιών εκείνης της αγνώμονος εκκλησιαστικής αποστασίας και προδοσίας που μέχρι και σήμερα συνεχίζει να επιδρά σε πολλούς και να δικαιολογεί τον τίτλο του παρόντος κειμένου περί της «Κακοδαιμονίας του Ελλαδικού Αυτοκέφαλου».